



IV eQUO MALLORCA CONGRÉS en transició...



Document polític

1 Al nostre II Congrés vàrem aprovar les «6 tesis per a una altra societat a Mallorca i arreu»
que ens han servit de guia en aquests anys d'intensa activitat i canvis polítics en què la gent
d'IniciativaVerds ha jugat un paper clau i dinamitzador, tant en la construcció de MÉS com dels
5 governs de canvi a nivell municipal, insular i autonòmic. Ara, amb una pota privilegiada des del
poder polític, i una altra al carrer, amb els moviments socials i la gent que vol canviar les coses,
tenim la responsabilitat d'establir un full de ruta clar per fer possible una transició cap a la
Mallorca solidària, sostenible i sobirana que somiàvem i per la qual treballam. Per això aquest
balanç positiu i 5 tesis «en Transició».

10

IniciativaVerds: Un balanç positiu de cinc anys d'aposta ecosocialista.

15

A mitjans del 2010 un grup de persones independents i de militants d'Esquerra Unida
que participàvem del frustrat procés constituent d'una esquerra verda i alternativa so-
birana, quan encara ningú no plantejava ni parlava de processos constituents, creàrem
Iniciativa d'Esquerres i iniciaren un procés de confluència política i orgànica amb els
Verds de Mallorca que va concloure el mes de novembre del mateix any amb la consti-
20 tució d'IniciativaVerds.

20

IniciativaVerds partia d'una anàlisi autocrítica del pacte de govern de la legislatura
2007-2011 i d'una valoració molt negativa de la desaparició del Bloc per Mallorca com
a instrument de suma de les opcions alternatives, alhora que apostàvem per la recons-
25 trucció d'una coalició similar que impedisís la fragmentació del vot progressista més
enllà del PSOE, i d'aquí va nèixer la coalició PSM-IniciativaVerdsEntesa.

25

Després d'una legislatura difícil, amb la seva recta final governant en minoria després
de l'expulsió d'UM dels pactes de governabilitat per mor dels casos de corrupció que
30 l'afectaven, la coalició (i amb ella, IniciativaVerds) va obtenir fins i tot uns millors re-
sultats que el Bloc, però el PP de José Ramon Bauzá va aconseguir la majoria absoluta.

30

Des de la nostra sobirania com a organització política vàrem contribuir a la consolidació
d'un projecte unitari de l'ecologia política a nivell de l'Estat amb Equo. Al nostre segon
35 Congrés de juny del 2012, IniciativaVerds apostàrem decididament per transitar d'una
coalició, que havia jugat un paper conjuntural molt important, cap a una nova forma-
ció política sobirana, que aglutinés tota l'esquerra verda i el nacionalisme progressista
existent a Mallorca, tot recuperant l'esperit del procés constituent que havíem pretès
en el passat i trascendent els partits preexistents. Aquesta nova formació política hau-

35

1 ria de tenir un funcionament assembleari (una dona, un home, un vot), transparent,
respectuosa amb la sobirania local, sense quotes de partit i oberta a la incorporació de
tots els partits, col·lectius i persones de l'espai polític, de l'esquerra, l'ecologisme i el
sobiranisme. Dos anys més tard naixia MÉS per Mallorca, a una assemblea oberta, amb
5 la participació dels militants del PSM -Entesa i dels d'IniciativaVerds i d'un bon grapat
de persones no afiliades a cap d'aquests partits. Es dotava d'un nom propi (MES), d'una
Executiva elegida democràticament per l'Assemblea, paritària, sense quotes de partit,
d'unes normes de funcionament, i sempre amb un ambient d'entusiasme i ampli con-
sens. Una operació que un dels partits que es va voler incorporar posteriorment, ERC,
10 no va entendre.

Des del primer moment IV defensà la constitució d'assemblees de MÉS a tots els mu-
nicipis de Mallorca i a pesar de que les previsions més optimistes al principi contaven
en arribar a una vintena d'agrupacions, el fet és que a les eleccions municipals del 2015
15 se presentaren candidatures de MÉS a pràcticament el conjunt dels municipis de l'illa.
Els espectaculars resultats electorals de MÉS a les eleccions autonòmiques i municipals
donaren la raó a la línia empresa tants sols uns anys abans.

Així mateix, a les passades eleccions generals, a pesar de que una part important dels
membres d'IV se decantaven per formalitzar una coalició de MÉS amb *Podemos*, se prior-
20 ritzà encertadament la defensa de la unitat interna dins MÉS, malgrat les eleccions se
saldaren amb una derrota pel nostre projecte.

També s'hauria de ressaltar el suport d'IniciativaVerds a la constitució de l'Ateneu Pere
Mascaró el setembre del 2010, un *think-tank* que ha jugat un paper positiu des del camp
25 de la reflexió, debat i en alguna mesura, l'elaboració política i teòrica de l'esquerra.
Així com també en la divulgació del discurs de l'esquerra verda i sobiranista a través
de tertúlies, presentacions de llibres, jornades i altres. En aquest sentit cal destacar
l'elaboració i posterior edició del document "Una proposta ecosocialista per un pro-
jecte alternatiu a Mallorca" que a més de servir per la cohesió política i ideològica
30 d'IniciativaVerds, les seves aportacions son majoritàriament assumides pel programa
de MÉS.

Cal destacar també l'aportació a la creació de l'Associació Mercat Social Illes Balears i
de FIARE, Banca Ètica. La seva participació a la Xarxa de Renda Bàsica, l'establiment de
35 complicitats i reflexió comuna amb quadres del sindicat de CCOO i les relacions amb
l'esquerra social i ciutadana, participant a gran quantitat de plataformes unitàries.

Iniciativa Verds a pesar de la seva limitada capacitat organitzativa, se pot mostrar sa-
tisfeta de la tasca dels seus militants tant dins MÉS com dins els moviments socials
40 transformadors: som un grup polític d'activistes. En definitiva se pot concloure que la
capacitat d'incidència política d'IniciativaVerds ha resultat molt superior a la seva força
organitzativa i que el balanç de la seva aportació se pot qualificar de positiu. Dins aquest
volem destacar l'assumpció com a norma de la paritat, tant a les llistes electorals com a
les d'equips de direcció interns, que han fet avançar MÉS en termes d'igualtat real entre
45 dones i homes.

Cinc anys del nostre Congrés constituent podem afirmar que IniciativaVerds no s'ha
apartat dels objectius que es marcaren en el seu naixement, que a pesar de moltes difi-
cultats i insuficiències i d'alguns errors, s'ha avançat seriosament en la consecució de
50 les fites marcades. Ara resta contribuir a consolidar una transició cap una nova societat
solidària, sostenible, sobirana i igualitària i construir i consolidar el bloc de forces polí-
tiques i socials capaç de dur-la a bon port.

2. Concretar les primeres passes per a la transició del canvi de model a Mallorca i a les Illes.

- 1 En el programa electoral de Més per Mallorca remarcàvem la necessitat d'iniciar la transició cap a un altre model de desenvolupament. Els Acords pel Canvi incorporen moltes de les nostres propostes, però cal recordar que són un programa d'acords consensuats, amb un soci que recolza i que no està al govern, i per tan els ritmes seran els possibles i no segurament els que desitjaríem.

No es el moment per fer un repàs als acords. Tan sols recordar el llistat de propostes que enunciem al nostre document de la proposta ecosocialista, i que conflueixen en el seu conjunt en *"Anar configurant un Pla integral de transformació del model econòmic, social i ecològic, per presentar a cada illa com una regió europea en transició cap a un model global de sostenibilitat"*. És el gruix essencial del nostre pensament per propiciar un procés de transformació de la nostra societat.

Això suposa una vocació de lideratge clar dels poders públics i de la societat civil per impulsar el procés de transició. Un lideratge que no sols correspon a la Comunitat Autònoma. Els Consells insulars i els ajuntaments també han de participar en el lideratge d'aquest procés en els seus àmbits territorials. És el moment de saber governar amb perspectiva estratègica i més conscients que mai dels límits ecològics de les nostres Illes. Un repte molt seriós, a on IniciativaVerds pot i està en condicions, de aportar el seu saber, la seva experiència col·lectiva acumulada i el poder ajudar a facilitar el necessari procés de coordinació que farà falta.

Aquest procés ha de tenir en compte:

- 25 La creació d'instruments, indicadors i organismes de planificació estratègica regional.
- Propiciar debats i articular la participació ciutadana permanent, tant en el disseny com en la coresponsabilitat de les propostes.
 - Saber teixir aliances amb els sectors progressistes de la societat civil i saber dialogar amb els altres sectors més representatius de la societat, per intentar aconseguir el màxim de consens possible a les propostes necessaris pel canvi.
 - Fixar uns objectius bàsics a aconseguir en aquesta legislatura, que siguin els fonaments per a la continuïtat del procés en les següents.
 - La necessitat d'assegurar els drets socials i combatre les desigualtats en favor de les persones més febles.
 - La incorporació d'una concepció integral d'ecofeminisme al conjunt de l'economia i a les relacions socials de producció i reproducció: això ha de comportar mesures concretes de valoració del treball de cura i atenció a les persones, combatre les desigualtats salarials en funció del sexe, reordenar els temps de treball, rompre els «sostres de vidre»...
 - Debatre els canvis que podria aportar una Renda Bàsica de Ciutadania, tant pel que fa al benestar de la gent, com en el concepte de fer funcionar l'economia d'una altra manera.
 - Aconseguir un model de finançament que pugui acompanyar a les accions imprescindibles per iniciar el procés de transició cap el canvi de model.

Cal tenir present que aquesta transició és podrà donar en un marc estatal prou confús i incert a on no sabem si el govern central podrà ser un aliat, un adversari o simplement ens ignorarà com fins ara. És imprescindible establir una política d'aliances constant i estable a nivell de l'estat, amb les forces d'esquerra, ecologistes i sobiranistes i amb les forces d'esquerra estatals, per a poder donar oxigen i suport al nostre procés de canvi.

3. En transició cap a una forma republicana d'entendre la democràcia.

1 El que anomenem com a crisi de Règim espanyol, té a més del component econòmic i social, una expressió de forta crisi del sistema polític. Els límits a on s'ha volgut situar la democràcia liberal representativa, han saltat pels aires. Aquest fet es concreta amb:

- 5 - La crisi del prestigi social i del paper de la monarquia.
- La crisi del model de representació basat en l'alternança bipartidista.
- L'esgotament del model autonòmic.
- L'esgotament de les polítiques autoritàries del PP.
10 - La percepció de la corrupció com el component estructural d'una determinada manera d'entendre i fer política.

Cada vegada hi ha més sectors de la ciutadania farts d'aquesta situació. El vot de protesta es ja una opció i una possibilitat molt estesa. Des de perspectives molts diferents els partits emergents estatals es nodreixen d'aquesta situació. Però cal tenir present que si
15 no s'articula una forma conscientment republicana d'entendre la democràcia, l'edifici que és construït tindrà molt pocs fonaments. Una forma republicana d'entendre la democràcia és la que lliga els drets democràtics amb la capacitat de crear estructures de contrapoder en els àmbits bàsics de la ciutadania: a les empreses i l'economia, el barri, l'administració, l'escola... Una nova forma d'entendre la democràcia ha de ser feminis-
20 ta, ja que sense l'aportació del cinquanta per cent de la població aquesta seria pobra, en menystenir la meitat de les intel·ligències i de les capacitats potencials de la humanitat i la seva infra-representació en els llocs de decisió constitueix una pèrdua per al conjunt de la societat, tal com recull la Declaració d'Atenes del 1992.

25 MÉS ha incorporat aquesta concepció global en el seu programa electoral i ho intenta aplicar en les àrees de govern en les administracions que gestiona. Cal ser molt audaç en obrir les portes de la participació, consultes, pressuposts participatius, consells cí-
vics,...En definitiva qualsevol proposta que animi i impulsi l'empoderament perma-
nent i estructural de la ciutadania en el seu conjunt.

30 Cal que IV ajudi a seguir plantejant aquest tema dintre de MÉS amb més força que mai. Perquè aquesta visió implica que no sols cal fer feina a les administracions com a MÉS. Cal incrementar, donar continuïtat i millorar, la qualitat de la feina de la nostra militància en el món dels moviments socials. També hi ha que ajudar des de la societat
35 civil, a donar coherència a les propostes cíviques i animar a la participació de la gent que s'amoïna per la seva falta d'experiència.

També des de IV ens hem de plantejar la democràcia republicana i igualitària com una
40 forma permanent de lligar els drets a unes condicions materials dignes, com una condi-
ció indispensable per a poder tenir uns drets democràtics amb la llibertat suficient per a poder exercir-los.

Per tot això proposam:

- 45 • La forma republicana de govern com la garantia per l'aprofundiment democràtic de la nostra societat.
• Combatre totes les formes autoritàries, repressives i antidemocràtiques que el PP ha anat introduint en les legislacions.
• Entendre la democràcia com un procés creatiu i en constant renovació des de els
50 propis processos participatius de la gent. Respectar i intentar entendre les noves formes d'organització i autoorganització dels diferents i contradictoris sectors so-
cials emergents.
• Aprofundir en les possibilitats de facilitar la major participació de persones i col·lectius, a partir de les noves tecnologies.

55

- 1 • Analitzar, comprendre i facilitar els diferents graus de participació que pot i vol realitzar la ciutadania. Els horaris de les administracions no són els horaris a on pot participar habitualment la ciutadania.
- 5 • Insistir en la necessitat de defensar el dret a decidir dels pobles, com expressió de radicalitat democràtica. També com una forma del combat necessari contra la globalització neoliberal, i per la recerca d'alternatives ecosocialistes, sols possibles a partir des de les peculiaritats de cada país.

10 4. Una IniciativaVerds també en transició.

Iniciativa Verds ha representat aquests darrers cinc anys la veu de l'ecosocialisme illenc i com a tal ha contribuït a la construcció i desenvolupament de MÉS per Mallorca, aportant idees i persones compromeses.

15 Això ha suposat que MÉS per Mallorca hagi incorporat en el seu projecte ideològic i polític bona part dels postulats propis de l'ecosocialisme i s'ha nodrit dels quadres i la militància d'Iniciativa Verds, la qual cosa no pressuposa que aquesta força política continuï tenint un paper a jugar en el proper futur.

20 Aquests darrers anys han estat molt importants per enfortir políticament i orgànicament el projecte de MÉS que ara ha d'ésser capaç de compaginar la enorme tasca institucional que l'electorat va posar sobre les seves esquenes amb el manteniment, creixement i enfortiment del seu projecte polític. Així com afrontar la necessitat d'un projecte interinsular, la construcció d'un bloc polític i social que ens ha de conduir a un nou model de societat i elaborar una política pròpia per l'estat espanyol i la Unió Europea, entre
25 altres coses, per tant queda molt de camí per recórrer, camí en el qual IniciativaVerds també té un paper a jugar.

30 Però ara ens toca continuar el debat que iniciarem a la passada assemblea per repensar el paper que pot i li convé jugar a Iniciativa Verds en el mapa polític actual i en el que se dibuixa pel futur. Difícilment IniciativaVerds pot aspirar a convertir-se amb un partit de masses (un model que per una altra part podem considerar superat), per la qual cosa s'hauria de centrar en consolidar un col·lectiu polític que aglutini una part significativa
35 dels i les ecosocialistes mallorquines i que aportï tant a MÉS per Mallorca com a la societat civil organitzada i al món de l'economia alternativa, les seves idees i la seva sensibilitat ideològica i política.

IniciativaVerds hauria de delegar en MÉS la intermediació amb la societat, el treball
40 institucional i polític perquè MÉS és el seu projecte estratègic, pel qual ha apostat des del seu naixement, per la qual cosa una part substancial de l'activitat dels seus militants se desenvoluparà dins MÉS.

En conseqüència hauria de concentrar la seva activitat política en:

45 El debat, l'elaboració i la promoció de propostes polítiques ideològiques i estratègiques. En definitiva assumir el concepte gramscian d'una organització política com un intel·lectual col·lectiu. En conseqüència el debat polític passaria a ser una funció principal. La qual cosa suposa, entre altres, establir vincles més estrets i quotidians amb la Fundació Ateneu Pere Mascaró.

50 La interlocució i cooperació amb les organitzacions socials de la societat civil i de l'economia alternativa i solidària.

Treballar per la col·laboració i vinculació amb les opcions ecosocialistes de l'àmbit dels Països Catalans i de l'estat espanyol i amb el Partit Verd Europeu.

55 Lògicament aquest enfocament de les tasques i funcions d'IniciativaVerds obliga a redefinir les formes i maneres d'organitzar-nos, en la línia que aprovarem a la passada assemblea, i que consisteix en adequar les organitzacions i estructures executives en altres més pensades pel debat, la reflexió i l'elaboració.

1

I aquestes continuarien éssent:

- Un Consell polític obert i amb funcionament assembleari que organitzés el debat polític imprescindible per l'organització
- D'aquest Consell Polític dependrien les comissions o grups de treball i debat que en cada moment es consideressin necessaris, entre d'altres l'encarregat de fer un seguiment de les relacions exteriors d'IniciativaVerds i de les relacions amb els moviments socials i l'economia alternativa.
- Estructurar la vinculació i estreta col·laboració entre l'Ateneu Pere Mascaró i IniciativaVerds.

15

5. Una transició per una nova majoria social pel canvi.

Per lluitar per un nou model de societat no basta estar en contra de l'actual ni tant sols tenir clar quin és el model alternatiu que volem. Cal una estratègia pel canvi.

20

Això pressuposa partir de la necessitat de construir una nova majoria social capaç d'aconseguir l'hegemonia cultural i política que ens faci avançar cap a aquest canvi de societat.

25

Des de l'ecosocialisme no entenem aquesta majoria social com un referent polític que lluiti pel canvi, ni tant sols un bloc de forces polítiques i socials, sinó com un ampli moviment, òbviament molt plural i que aglutini a les persones i col·lectius econòmics, culturals, ecològics, socials i polítics que aspirin a un canvi revolucionari de societat.

30

Els components d'aquesta nova majoria social aposten una societat basada en l'economia del bé comú i de la justícia social, en la preservació del territori per les generacions futures i en la defensa de la llengua, cultura i identitat pròpia del nostre poble. I una de les seves apostes ha de ser per una societat basada en la igualtat de totes les persones independentment del sexe o de la seva orientació sexual. Que combati els masclismes existents actualment que provoquen tantes morts absurdes de dones i infants. Una societat on homes i dones es relacionin amb respecte i llibertat.

35

Els subjectes d'aquesta nova majoria social pel canvi són plurals i diversos però els podríem enquadrar dins tres grans blocs: el subjecte polític, la societat civil organitzada i les persones i col·lectius que practiquen una economia alternativa i post capitalista.

40

En primer lloc cal un referent polític que aglutini les forces polítiques que aposten per aquesta nova societat i que òbviament serà molt plural.

45

MÉS és el projecte polític en el qual nosaltres pensem que cal fer pivotar la construcció d'aquest referent plural. Però no podem considerar a MÉS com un punt i final sinó com un projecte en constant evolució. No obstant la consolidació i preservació de la unitat de MÉS, com a subjecte polític de l'esquerra verda, sobiranista i feminista ha d'ésser un objectiu prioritari. Sumar partint de la destrucció o debilitació dels teu projecte propi, una pràctica molt estesa en política, sempre és negatiu.

50

Però també és absolutament necessari cercar la col·laboració i la complicitat amb l'esquerra d'àmbit estatal que representa Podemos i que se situa dintre els mateixos plantejaments estratègics que MÉS, a pesar de les diferències existents.

55

A un altre nivell cal contemplar amb la socialdemocràcia insular tot un seguit d'acords tàctics i alhora estar molt atents a les contradiccions que puguin sorgir entre el PSIB i el PSOE.

1 Una majoria social de progrés necessita de la complicitat d'una societat civil potent i organitzada capaç de mobilitzar-se i lluitar contra el poder establert, de potenciar l'apoderament democràtic de la població amb la creació d'estructures de participació i de control de contrapoder cívic i de presentar alternatives viables a la situació actual.

5 Són part important d'aquesta societat civil organitzada els sindicats de classe com instrument fonamental de defensa de treballadores i treballadors, les organitzacions ecologistes, feministes, culturals i de defensa de determinats sectors de la societat com instruments imprescindible de l'auto-organització social. Així com els nous moviments
10 socials.

I també haurien de formar part d'aquesta nova majoria social l'economia social, alternativa i solidària, que conformen les xarxes d'economia del bé comú, finances ètiques, lligams amb l'economia local, consum responsable, agricultura ecològica, cooperativisme i totes aquelles iniciatives que propugnen i practiquen el sorgiment d'una nova
15 economia post-capitalista.

Considerem doncs imprescindibles aquests tres components del bloc social pel canvi. Tots ells són necessaris per la transformació revolucionària de la societat. No se pot
20 transformar la societat tants sols des de la política, però tampoc sense ella i tant sols des de la lluita de masses. No se pot esperar la presa del poder polític per començar a canviar la societat. Això que sembla obvi no ho és tant i cal començar per assumir-lo col·lectivament.

25 Cal treballar per defensar la unitat dins aquesta majoria social de progrés però això pressuposa assumir la pluralitat, la diversitat i fins i tot les discrepàncies sense convertir aquestes en irresolubles. La solució sempre ha d'ésser el diàleg mai la confrontació. El nostre miratge hauria d'ésser les 100.000 persones que sortiren al carrer el 2013 contra la política autoritària de Bauzá i el PP.

30

6. En transició per a construir nous referents polítics de síntesi, a l'àmbit estatal i europeu.

35

Una de les importants aportacions que hauria de fer Iniciativaverds dins l'ampli espai de l'esquerra verda i sobiranista és que no se pot fer política en majúscules sense política estatal i europea i encara més sense voluntat d'incidir dins aquests àmbits territorials.

40 A l'estat espanyol vivim una època que podem qualificar de final de Règim. L'Estat que neix arrel de la constitució del 78 i que se consolida a principis de la dècada dels 80 mostra greus símptomes d'esgotament. Podem dir que vivim un final d'època però que a la nova encara li costa néixer.

No basten algunes reformes per donar solució a tots els problemes existents. Cal apostar per obrir un nou procés constituent que contempli la diversitat ideològica i política
45 dins l'estat espanyol, però també la diversitat territorial. Un nou procés constituent que no pareixi, com el 78, d'una "Comissió estatal", sinó que s'abordi de baix a dalt.

La nostra aposta hauria d'ésser un canvi de règim i en conseqüència col·laborar amb totes les forces polítiques que tenen aquest objectiu en el seu frontispici, és a dir amb
50 les forces de l'esquerra i verda estatal com IU, Podemos i Equo, així com les forces de l'esquerra sobiranista d'arreu de l'estat. Com Iniciativaverds, hem de donar continuïtat a les relacions preferents amb Iniciativa per Catalunya Verds i Iniciativa del Poble Valencià.

55 A la UE la sensació de greu crisi de model no és menor. La incapacitat de resoldre el drama dels refugiats, el creixement de les posicions xenòfobes i d'extrema dreta, la duresa amb que se tracta la crisi de Grècia, front a les concessions a Gran Bretanya, son alguns exemples de la incapacitat de la UE de sortir de la senda neoliberal en que està immersa. Per això cal seguir molt atentament experiències com el Pla B o el Moviment Democràcia en Moviment (DiEM) de Varoufakis. Sense un nou moviment social paneuropeu

- 1 potent, difícilment la UE té sortida. Com diu l'exministre grec de finances: o avença cap una sortida progressista, de pau i solidaritat o el projecte europeu va cap a la seva autodestrucció.
- 5 Des de el punt de vista polític cal donar suport al grup unitari de l'esquerra i al grup Verds-ALÉ en aquelles coses que considerem importants i encertades, i mantenir i potenciar les relacions de solidaritat i de cooperació amb partits i moviments transformadors d'arreu del planeta, amb una mirada especial a Amèrica Llatina, que ha estat un referent regional de transformació democràtica en els darrers anys i ara és objecte
- 10 d'una gran contraofensiva neoliberal